

Informacja o wynikach kontroli
na temat: *Prowadzenie postępowań dyscyplinarnych wobec funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej zrealizowanej w Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Olsztynie*

I. Podstawa prawna

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej*¹.

II. Tryb kontroli

Kontrola została przeprowadzona przez Departament Kontroli i Nadzoru Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w trybie zwykłym, zgodnie z *Planem kontroli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na rok 2019*.

III. Termin kontroli

Od 1 lipca 2019 r. do 27 sierpnia 2019 r.

IV. Zakres kontroli obejmował następujące zagadnienia:

- 1) działalność rzecznika dyscyplinarnego oraz organizacja sekretariatu komisji dyscyplinarnej;
- 2) uprawnienia stron postępowania dyscyplinarnego;
- 3) wykonanie kary dyscyplinarnej, przedawnienie odpowiedzialności dyscyplinarnej oraz wykonania kary, zatarcie ukarania.

V. Ustalenia kontroli – ocena kontrolowanej działalności

Działania Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej w Olsztynie w badanym obszarze oceniono **pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

Ustalono, że rozwiązania organizacyjno-funkcjonalne stworzone przez Warmińsko-Mazurskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej w zakresie sekretariatu komisji dyscyplinarnej umożliwiały komisji dyscyplinarnej sprawną realizację nałożonych na nią obowiązków w postępowaniach dyscyplinarnych.

Stwierdzono również, że stronom postępowania dyscyplinarnego umożliwiano korzystanie z ich uprawnień. Kary dyscyplinarne wykonywano niezwłocznie, skutecznie oraz w sposób zgodny z przepisami.

¹ Dz.U. poz. 1092 oraz z 2019 r. poz. 730.

Pomimo powyższych prawidłowych zachowań stwierdzono, że funkcjonujący w KW PSP w Olsztynie nadzór nad rzecznikiem dyscyplinarnym, sprawowany bezpośrednio przez kierownika jednostki kontrolowanej, nie gwarantował prawidłowości wykonywania przez rzecznika czynności, co potwierdziły stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości.

Za **nieprawidłowość**, niepowodującą negatywnych następstw, uznano stosowanie przez rzecznika dyscyplinarnego w ramach czynności sprawdzających przepisów Kpk², a tym samym dokonywanie czynności procesowych m.in. takich jak: wydawanie postanowień o odmowie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, przesłuchiwanie w charakterze świadka, stawianie zarzutów i przesłuchiwanie w charakterze obwinionego czy też dopuszczanie do udziału w czynnościach sprawdzających obrońców osób podejrzewanych o popełnienie czynu dyscyplinarnego, w tym zapoznawanie ich z posiadanymi materiałami zgromadzonymi w ramach tych czynności.

Bezpośrednią przyczyną nieprawidłowości była niewłaściwa interpretacja obowiązujących przepisów rozdziału 11 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o *Państwowej Straży Pożarnej*³. Ich zbyt ogólnikowe i niejednoznaczne sformułowania, w tym brak regulacji w zakresie czynności sprawdzających oraz odesłanie w sprawach nieuregulowanych, w zakresie postępowania dyscyplinarnego, do przepisów Kpk spowodowały nieuzasadnione wzmocnienie roli rzecznika dyscyplinarnego, a co za tym idzie przeniesienie niektórych kompetencji z postępowania dyscyplinarnego na czynności sprawdzające mające miejsce przed jego wszczęciem.

VI. Wnioski i zalecenia pokontrolne

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej sformułowano następujące zalecenia i wnioski pokontrolne:

- 1) wystąpienie do Komendanta Głównego PSP o pilne podjęcie prac legislacyjnych zmierzających m.in. do wprowadzenia odpowiednich regulacji w obszarze dotyczącym czynności sprawdzających prowadzonych przez rzecznika dyscyplinarnego oraz uproszczenia sposobu prowadzenia postępowania dyscyplinarnego (bez odsyłania do przepisów Kpk);
- 2) zobowiązanie rzeczników dyscyplinarnych do odstąpienia od stosowania w ramach czynności sprawdzających przepisów Kpk a tym samym od realizacji jakichkolwiek czynności procesowych polegających m.in. na wydawaniu postanowień o odmowie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, przesłuchiwanie w charakterze świadka, stawianiu zarzutów i przesłuchiwanie w charakterze obwinionego czy też dopuszczaniu do udziału w czynnościach sprawdzających obrońców;
- 3) zapoznanie Przewodniczącego Komisji Dyscyplinarnej jak również wszystkich przełożonych w sprawach dyscyplinarnych (komendanci miejscy/powiatowi PSP podlegli Komendantowi) z wynikami niniejszej kontroli;
- 4) podjęcie działań zmierzających do podniesienia poziomu wiedzy i umiejętności rzeczników dyscyplinarnych (ewentualnie strażaków planowanych do wyznaczenia na tę funkcję). Ustalenia z kontroli zawarte w wystąpieniu pokontrolnym należy wykorzystać w procesie szkolenia;
- 5) wprowadzenie, w ramach kontroli wewnętrznej, mechanizmów skutecznego nadzoru nad prawidłowością realizowanych czynności zarówno przez rzeczników dyscyplinarnych jak i przełożonych w sprawach dyscyplinarnych.

² Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego ([Dz.U. z 2017 r. poz. 1904](#), ze zm.), zwana dalej Kpk.

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 1499 ze zm.